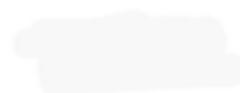

سوالات درس به دوس به سبک نهایی
دین و زندگی پایه دوازدهم
کروه معارف شهرستان شوشتر

تپیه و تنظیم نهایی:

رضا رضوی
فرزاد حیدری نسب

سوالات درس اول (هستی بخش)

نام طراح: خانم لطفیزاده	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات	ردیف
	<p>الف) «پیام آیات و روایات»</p> <p>۱) با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله و الله هو الغنى الحميد» به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می‌شود؟</p> <p>ب) چرا خداوند می‌تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را برطرف کند؟</p> <p>۲) برای حدیث زیر یک پیام بنویسید: «تفکروا فی کلّ شیءٍ و لا تفکروا فی ذات الله»</p> <p>۳) در مورد حدیث به سوالات زیر پاسخ دهید: «ما رأيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَرَأيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَبَعْدَهُ وَمَعْهُ»</p> <p>الف) پیام حدیث را بنویسید و بنویسید در حدیث فوق مقصود از اینکه حضرت علی (ع) می‌فرمایند قبل و بعد و همراه هر چیزی خدا را دیدم چه می‌باشد؟</p>	الف
	<p>ب) عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱) هر کدام از ما بر اساس ..... خدا را در می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم.</p> <p>۲) پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به ..... هستند که خودش پدیده نیست بلکه وجودش از خودش می‌باشد.</p> <p>۳) در پدید آمدن و هست شدن به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد این موجود برتر و متعالی ..... نامیده می‌شود.</p> <p>۴) با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم صفات و اسماء او را می‌توانیم بشناسیم اما نمی‌توانیم ..... و ..... او را دریابیم.</p> <p>۵) نور هستی ..... است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه‌ی هستی می‌گذارند.</p>	ب
	<p>ج) به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.</p> <p>۱) ما بر اساس فطرت الهی خویش می‌دانیم در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟</p> <p>۲) یکی از راههای معرفت عمیق درباره خداوند چیست؟</p> <p>۳) پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به چه کسی هستند؟</p> <p>۴) موجودات در چه مراحلی به خدا نیازمندند؟</p> <p>۵) ما و پدیده‌های جهان در پدید آمدن و هست شدن خود به چه کسی نیازمند و محتاج هستیم؟</p>	ج

	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱) نیازمندی موجودات به خداوند منحصر به مرحله پیدایش است.</p> <p>۲) در جهان هستی هیچ پدیده ای را نمی توان یافت که به خود متکی باشد.</p> <p>۳) انسانها هر قدر به معنای حقیقی کاملتر شوند فقر و نیازمندی خود به خدا را بهتر درک می کنند.</p> <p>۴) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد برای موجود بودن نیازمند به پدیده آورنده است.</p> <p>۵) در آفرینش یک موجود فقط در صورتی در وجود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.</p>	د
	<p>به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱) نور بودن خداوند به چه معناست ؟</p> <p>۲) آیا می توان به ذات خداوند پی برد و چیستی او را مشخص کرد ؟</p> <p>۳) موضوعاتی که می خواهیم درباره‌ی آنها شناخت پیدا کنیم چند دسته اند آنها را بنویسید؟</p> <p>۴) در آفرینش یک موجود فقط در چه صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست توضیح دهید؟</p> <p>۵) شرح دهید اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند و چگونه قابل دسترسی و تحقق است ؟</p>	۵

کلید سؤالات درس دین و زندگی درس اول (هستیبخش)

ردیف	گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: خانم لطفیزاده
بارم			
	الف		<p>۱): الف - نیازمندی شامل همه چیز و در همه زمان‌هاست.</p> <p>ب - زیرا فقط خداست که پدیدآورنده‌ی همه‌ی موجودات است و همه موجودات وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن و بقا به پدید آورنده‌ای نیازمند هستند که وجودش از خودش باشد.</p> <p>۲) ممکن است این دلیل محدود بودن ذهن خود تصور کنیم.</p> <p>۳): الف- هر موجودی به اندازه‌ی خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت و علم و قدرت و سایر صفات الهی است. به همین جهت حضرت علی (ع) با مشاهده‌ی موجودات، خدا را می بیند.</p>
	ب		<p>۱) فطرت خویش</p> <p>۲) پدید آورنده ای</p> <p>۳) خدا</p> <p>۴) ذات و چیستی</p> <p>۵) خداوند</p>

		<p>(۱) در جهانی زندگی می کنیم که آفریننده ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می کند و به موجودات و مخلوقات مزد می رساند.</p> <p>(۲) یکی از راه های تفکر درباره‌ی نیازمند بودن جهان در پیدایش خود به آفریننده و خالق است.</p> <p>(۳) پدیده هایی که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدید آورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد و وجودش از خودش باشد.</p> <p>(۴) در مرحله پیدایش و بقا</p> <p>(۵) به آفریننده‌ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد این موجود برتر و متعالی خدا نامیده می شود.</p>	J
		<p>صحيح</p> <p>(۱) غلط (۲) صحیح (۳) صحیح (۴) صحیح (۵) صحیح</p>	D

سؤالات درس دوم (یگانه بی همتا)

نام طراح: الهام طاهری	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات	ردیف
	<p>الف «پیام آیات و روایات»</p> <p>۱- در آیه مقابل تدبر کنید و ۲ پیام برای آن بنویسید. «لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوَلَّ»:</p> <p>۲- با توجه به آیه «قُلْ أَفَاتَحَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أُولِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا» جمله زیر را کامل کنید:</p> <p>کسی که اختیار سود و زیان ..... نمی تواند .....</p> <p>۳- آیه «مَا لَهُمْ مِنْ وَلَىٰ وَ لَا يُشَرِّكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» را ترجمه کنید و بنویسید به کدام یک از مراتب توحید اشاره دارد؟</p> <p>۴- با توجه به آیه «أَمْ جَعَلُوا اللَّهَ شُرَكَاءَ خَلَقُوهُ كَخَلْقِهِ فَتَنَاهُبَةَ الْخَلْقِ عَلَيْهِمْ» پاسخ دهید در چه صورت جا داشت که مردم در اعتقاد به توحید در شک بیفتند؟</p> <p>۵- آیه «قُلْ أَعَيْرَ اللَّهَ أَبْغِيْ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» مربوط به کدام یک از مراتب توحید است؟</p>	
	<p>ب عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱- دعا سبب مغفرت و ..... و صله رحم موجب ..... است.</p> <p>۲- اگر ما از رسول خدا چیزی درخواست کنیم درخواست از جسم ایشان نیست بلکه از ..... و ..... ایشان است.</p> <p>۳- قرآن کریم اخلاق، احکام و همه اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر مدار ..... قرار داده است.</p> <p>۴- انسانی که در مسیر ..... پیش رود در پیشگاه خداوند منزلتی می یابد که برتر از ..... است.</p> <p>۵- رسول خدا(ص) از همان آغاز رسالت خود از مشرکان می خواست با گفتن جمله ..... دست از شرک و بت پرستی بردارند.</p>	
	<p>ج به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدھید.</p> <p>۱- توحید به چه معناست؟</p> <p>۲- اگر خداوند پیامبر اکرم(ص) را ولی انسانها معرفی کند به چه معنا است؟</p> <p>۳- عقیده به توانایی پیامبر اکرم(ص) و اولیاء دین در برآوردن حاجات انسانها چه موقع موجب شرک است؟</p> <p>۴- طلب شفا از خداوند و دعا به درگاه او چه شرایطی دارد؟</p> <p>۵- رب به چه معنا است؟</p>	

درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

- ۱- با گفتن عبارت «الله اکبر» تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود.
- ۲- برای قبول توحید در ربویت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر از اشیاء و یا انسانها سلب کنیم.
- ۳- قرآن کریم بیان می کند که استغفار پیامبر در حق منافقان مؤثر نیست اما در مورد دیگران مؤثر است.
- ۴- اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد معتقد به شرک در مالکیت نخواهد بود.
- ۵- توحید در ربویت بدان معنا است که موجودات به خصوص انسان قدرت تدبیر ندارند.

د

به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .

- ۱- چرا خداوند تنها خالق جهان است با استدلال توضیح دهید؟
- ۲- شرک در ربویت را توضیح دهید؟
- ۳- اگر خداوند ولایتی را به شخصی بدهد به چه معنا است؟ توضیح دهید.
- ۴- نمونه هایی از توسل در قرآن کریم را بیان کنید؟
- ۵- پیروان جریان تکفیری چه عقیده ای دارند؟

ه

کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

و

الف- توحید در ولایت	۱. موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتای ندارند.
ب- شرک در مالکیت	۲. هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد.
ج- توحید در مالکیت	۳. به این معنا است که با غبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر اویند.
د- توحید در ربویت	۴. هر کس چیزی را پدید می آورد مالک آن است.
ه- توحید در خالقیت	۵. علاوه بر خداوند و در کنار او دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند.
و- شرک در ربویت	
ر- توحید در مالکیت	

کلید سوالات درس دین و زندگی درس دوم (یگانه بی همتا)

گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: الهام طاهری
ردیف		بارم
الف	۱- رابطه خداوند با موجودات رابطه آفرینش است نه زایش. او موجودات را می آفریند یعنی از	

	<p>نیستی به هستی می آورد نه آنکه خود بزاید.</p> <p>۲- کسی که اختیار سود و زیان خود را ندارد نمی تواند ولی و سرپرست ما باشد.</p> <p>۳- آنها هیچ ولی و سرپرستی جز او ندارند و او در فرمانروایی خویش کسی را شریک نمی سازد.</p> <p>۴- که خدای مشرکان همچون خدای موحدین مخلوقاتی را خلق کند.</p> <p>۵- توحید در ربوبیت</p>	
	<p>۱- آمرزش- دفع بلا</p> <p>۲- حقیقت روحانی و معنوی</p> <p>۳- توحید</p> <p>۴- توحید - قدرت های طبیعی</p> <p>۵- لا اله الا الله</p>	b
	<p>۱- اعتقاد به خدای یگانه یعنی خدا بی همتا است و شریک و همتایی ندارد.</p> <p>۲- به این معنا است که ایشان را واسطه ولایت خود رساندن فرمان هایش قرار داده است.</p> <p>۳- زمانی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.</p> <p>۴- اخلاص به هنگام دعا- تقاضای قلبی.</p> <p>۵- مالک و صاحب اختیاری که تدبیر امور به دست او است.</p>	c
	<p>(۱) غلط (۲) صحیح (۳) صحیح (۴) غلط (۵) غلط</p>	d
	<p>۱- این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنها یی نمی توانند کل جهان را خلق کند همچنین آن است که هر یک کمالاتی دارد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند چنین خدایان ناقصی، خود نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارند که نیازش را برطرف نماید.</p> <p>۲- عبارت است از اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او دیگرانی نیز هستند که تدبیر امور موجودات را بر عهده دارند اگر کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند و گمان کند که کسی می تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار شرک شده است.</p> <p>۳- چنین اذنی به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگران نیست بلکه بدین معنا است که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است.</p> <p>۴- ۱- قرآن کریم نقل می کند که فرزندان یعقوب از پدرشان درخواست کردند که برای آنها طلب آمرزش کند و یعقوب نیز به آنها وعده داد. ۲- قرآن کریم بیان می کند که استغفار پیامبر در</p>	e

	حق منافقان مؤثر نیست اما در مورد دیگران مؤثر است. ۵- پیروان این جریان می گویند توسل به پیامبران و معصومین شرک است . طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد شرک است. همچنین این گونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی شوند.	
	۱- هـ ۲- الف ۳- د ۴- ز ۵- ب	و

سؤالات درس سوم (توحید و سبک زندگی)

نام طراح: فروغ عفیف نیا	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات	ردیف
	<p>«پیام آیات و روایات»</p> <p>۱- طبق آیه (ان الله ربی و ربکم فاعبدهو هذا صراط المستقیم) نتیجه اعتقاد به توحید در ربویت چیست؟</p> <p>۲- موضوع این آیه «یا ایها الذين امنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء» چیست؟</p> <p>۳- آیه «آرایت من اتخاذ الهه هواه افانت تكون عليه وکیلا» بیانگر چه مفهومی می باشد؟</p>	الف
	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱- هر سبکی از زندگی ریشه در اندیشه های خاصی دارد و از ..... ویژه ای سرچشمه می گیرد.</p> <p>۲- زندگی توحیدی شیوه ای از زندگی است که ریشه در ..... دارد.</p> <p>۳- مهم ترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای یک فرد ..... و ..... است.</p> <p>۴- توحید عملی دارای دو بعد ..... و ..... است.</p> <p>۵- مهم ترین رکن هر جامعه ..... است.</p>	ب
	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.</p> <p>۱- شخصیت انسان موحد چگونه است؟</p> <p>۲- میان بعد فردی و اجتماعی توحید چه رابطه ای برقرار است؟</p> <p>۳- منظور از انسان عصر حاضر چیست؟</p> <p>۴- فرعون خود را چه می نامید؟</p>	ج
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.</p> <p>۱- ریشه شرک جدید آن است که برخی از افراد خدارا قبول نداشته و تمایلات دنیوی را اصل قرار داده اند.</p> <p>۲- انسان موحد باور دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری خدا نیست.</p>	د

	<p>۳- هر کس از فرمان‌های خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید اجتماعی رسیده.</p> <p>۴- یک نظام اجتماعی علاوه بر رکن اقتصادی دارای ارکان دیگری مانند سیاست و عدالت می‌باشد.</p> <p>۵- هر فردی متناسب با اعتقادات خویش مسیر زندگی خود را انتخاب می‌کند.</p> <p>۶- محور و روح زندگی غیر دینی شرک است.</p>									
	<p>۱- کسی که گرفتار شرک عملی می‌شود چه شخصیتی دارد؟</p> <p>۲- ریشه و شرک جدید در دنیای امروز چیست؟</p> <p>۳- چه زمانی یک نظام اجتماعی توحیدی است؟</p> <p>۴- پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟</p> <p>۵- قرآن کریم معیارهای ثابت توحید و شرک را چگونه معرفی نموده است؟</p>	۵								
	<p>کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟</p> <table border="1"> <tr> <td>الف- تخریب محیط زیست</td><td>۱. توحید عملی</td></tr> <tr> <td>ب- تفرقه و تضاد در جامعه</td><td>۲. انسان موحد</td></tr> <tr> <td>ج- جهت و زندگی خدایی</td><td>۳. طاغوت</td></tr> <tr> <td>د- امیدوار به خدا</td><td>۴. انسان خود را مالک جهان بداند.</td></tr> </table>	الف- تخریب محیط زیست	۱. توحید عملی	ب- تفرقه و تضاد در جامعه	۲. انسان موحد	ج- جهت و زندگی خدایی	۳. طاغوت	د- امیدوار به خدا	۴. انسان خود را مالک جهان بداند.	۶
الف- تخریب محیط زیست	۱. توحید عملی									
ب- تفرقه و تضاد در جامعه	۲. انسان موحد									
ج- جهت و زندگی خدایی	۳. طاغوت									
د- امیدوار به خدا	۴. انسان خود را مالک جهان بداند.									

کلید سؤالات درس دین و زندگی درس سوم (توحید و سبک زندگی)

نام طراح: فروغ عفیف نیا	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم		ردیف
	<p>۱- کسی که فقط خدا را به عنوان پروردگار هستی قبول دارد تنها او را عبادت و پرستش می‌کند و از پرستش غیر او خودداری می‌کند.</p> <p>۲- بعد اجتماعی توحید عملی.</p> <p>۳- شرک عملی - هوای پرستی مانع حق پذیری است.</p>	الف
	<p>۱- جهان بینی ۲- جهان بینی توحیدی ۳- افکار و اعتقادات ۴- فردی و اجتماعی ۵- حکومت</p>	ب
	<p>۱- شخصیتی پایدار دارد و ارامش روحی بر خوردار است.</p> <p>۲- رابطه متقابل.</p> <p>۳- جو غالب جوامع و جو حاکم بر اکثریت افراد نه تک تک افراد.</p> <p>۴- رب جهان.</p>	ج
	(۱) غلط (۲) صحیح (۳) غلط (۴) صحیح (۵) غلط (۶) صحیح	د
	۱- تسليم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص درونی نا ارام	ه

و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.

۲- ریشه بت پرستی و شرک جدید ان است که برخی از انسانها در عین قبول داشتن خدا دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی کنند و بر عکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند.

۳- حاکم و زمامدار ان بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خدا برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.

۴- پرستش ایمانی پرستشی ثابت و پایدار است یعنی فرد در هر شرایطی چه در خوشی و چه در راحتی چه در تنگنا و چه در آسایش دست از پرستش خدا بر نمی دارد اما در پرستشی که از روی تردید باشد مقطعي و سطحي است و حوادث تلخ و شیرین آن تغيير می دهد.

۵- اطاعت از ارباب‌هایی جز خدا بندگی کسانی جز او و خارج کردن دین از برنامه‌های زندگی و تقليد از کسانی که در جهت مخالف دین حرکت می کنند.

۱- د ۲- ج ۳- الف ۴- ب

و

سؤالات درس چهارم (فقط برای تو)

ردیف	سوالات	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: خانم صیادنژاد، خانم خیرالله زاده	گروه معارف شوستر
الف	<p>«پیام آیات و روایات»</p> <p>۱- با توجه به آیه "قل انما اعظمکم بواحده ان تقوموا لله مثنی و فرادی" خداوند مردم را به چه چیز اندرز می دهد؟</p> <p>۲- با تفکر در آیه "الل اعهد اليکم يا بنی آدم ان لا تعبد الشيطان انه لكم عدو مبين و ان اعبدوني هذا صراط مستقيم" پاسخ دهید چرا خداوند از انسان می خواهد از بندگی شیطان دوری کند؟</p> <p>۳- در حدیث پیامبر اکرم (ص) که می فرماید: "انما الاعمال بالنيات" تفکر کرده یک پیام برای آن ذکر کنید.</p> <p>۴- بنا به فرموده پیامبر(ص) که "هر کس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد" چه سودی برای او دارد؟</p> <p>۵- با توجه به آیه «قل انما اعظمکم بواحده ان تقوموا لله مثنی و فرادی ثم تتفكروا» مقصود از قیام جمعی و قیام فردی چیست؟</p>			
ب	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱- انسان همواره بر سر دو راهی ..... و ..... قرار دارد و زندگی صحنه انتخاب یکی از این دو راه است.</p>			

	<p>۲- حسن فاعلی یعنی ..... دارای نیت الهی باشد .</p> <p>۳- حسن فعلی یعنی کار به درستی و به همان صورت که ..... انجام شود.</p> <p>۴- حکمت به معنای ..... و ..... و به دور از خطاست.</p> <p>۵- شیطان اقرار کرده است که توانایی فریب دادن ..... را ندارد.</p>									
	<p>به سوالات زیر پاسخ گوته بدهید.</p> <p>۱- حسن فاعلی را تعریف کنید.</p> <p>۲- راههای تقویت اخلاص را نام ببرید.</p> <p>۳- چرا کسی که روحیه حق پذیری دارد در مقابل حق تسليم است و به آسانی وارد مسیر بندگی می شود؟</p> <p>۴- چه چیزی ریشه درخت اخلاص را می سوزاند؟</p> <p>۵- چرا شیطان امروزه نیز به صورت های گوناگون برای انسان دام پهن کرده است؟</p>	ج								
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱- هدف خلقت انسان تقرب به خداست و این تقرب جز با سعی و تلاش خود انسان بدست نمی آید.</p> <p>۲- راهیابی شرک به دل انسان از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان - تر است.</p> <p>۳- اگر نماز را برای ریا و خوشآمد دیگران به جا آوریم فاقد حسن فعلی است.</p> <p>۴- هر چه معرفت بیشتر باشد درجه اخلاص انسان بیشتر می شود.</p>	د								
	<p>به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱- اخلاص در لغت به چه معناست و در کاربرد دینی چه معنایی دارد؟</p> <p>۲- ویژگی های عملی که بر اساس معرفت و آگاهی باشد و عملی که در آن معرفتی نیست را با هم مقایسه کنید.(با ذکر مثال)</p> <p>۳- رابطه دوستی و صحبت عمل را با ذکر مثال بررسی کنید.</p> <p>۴- چگونه راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او ما را در رسیدن به حقیقت بندگی یاری می کند.</p> <p>۵- از میوه های درخت اخلاص "دریافت پاداش های وصف ناشدنی" را شرح دهید.</p>	ه								
	<p>کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>الف) دوری از گناه و تلاش برای</td> <td>۱- شرط قبولی اعمال</td> </tr> <tr> <td>ب) حسن فعلی</td> <td>۲- درخت اخلاص را آبیاری می کند</td> </tr> <tr> <td>ج) اخلاص</td> <td>۳- انجام کار به همان صورت که خدا فرموده</td> </tr> <tr> <td>د) اخلاص در قلب</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	الف) دوری از گناه و تلاش برای	۱- شرط قبولی اعمال	ب) حسن فعلی	۲- درخت اخلاص را آبیاری می کند	ج) اخلاص	۳- انجام کار به همان صورت که خدا فرموده	د) اخلاص در قلب		و
الف) دوری از گناه و تلاش برای	۱- شرط قبولی اعمال									
ب) حسن فعلی	۲- درخت اخلاص را آبیاری می کند									
ج) اخلاص	۳- انجام کار به همان صورت که خدا فرموده									
د) اخلاص در قلب										

کلید سؤالات درس دین و زندگی درس چهارم (فقط برای تو)

نام طراح: خانم صیادنژاد، خانم خیرالله زاده	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم		ردیف
	<p>۱- اینکه به صورت جمعی و فردی برای خدا قیام کنند.</p> <p>۲- چون شیطان دشمن آشکار انسان است.</p> <p>۳- پیامبر (ص) در این حدیث اهمیت نیت و قصد قلبی را در اعمال انسان بیان نموده اند.</p> <p>۴- چشميه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد.</p> <p>۵- منظور این است که انسانها به صورت فردی یا گروهی برای اجرای اجرای دستورات خداوند به پا خیزند و اقدام کنند.</p> <p>نمونه اقدام فردی: اقامه نماز، مطالعه کتاب های دینی، امر به معروف و نهی از منکر</p> <p>نمونه اقدام اجتماعی: برپایی نماز جماعت، تشکیل حکومت اسلامی، تشکیل گروههای خیریه</p>	الف
	<p>۱- بندگی خداوند - بندگی هوی و هوس</p> <p>۲- انجام دهنده کار</p> <p>۳- کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده انجام شود.</p> <p>۴- علم محکم - استوار</p> <p>۵- مؤمنان با اخلاص</p>	ب
	<p>۱- حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد.</p> <p>۲- افزایش معرفت نسبت به خدا - تقویت روحیه حق پذیری - راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات</p> <p>۳- زیرا افراد حق پذیر تابع دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت به دنبال آن می روند.</p> <p>۴- گناه ریشه درخت اخلاق را می سوزاند و آن را به تدریج از بین می برد.</p> <p>۵- تا هوس زود گذر آنان را تحریک کند و به گناه بکشاند و آنان را از بهشت جاویدان محروم سازد.</p>	ج
	۱) صحیح ۲) صحیح ۳) غلط ۴) صحیح	د
	<p>۱- اخلاق در لغت به معنای خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است و این کلمه در کاربرد دینی بدین معناست که شخصی عملش را فقط برای رضای خدا و همانگونه که او امر فرموده است انجام دهد.</p> <p>۲- عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس تر از عملی است که در آن معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت می گیرد نمازی که با معرفت انجام بگیرد نزد خداوند بسیار</p>	ه

	<p>ارزشمندتر از از نمازی است که به جا آورنده آن نمی داند چه می گوید و برای چه می گوید.</p> <p>۳ - انسان مؤمن علاوه بر اینکه می کوشد نیت خود را خالص کند و عمل را به خاطر خدا انجام دهد تلاش می کند عمل را همان گونه که خداوند دستور داده است انجام دهد. یعنی عمل را از جهت کمیت، کفیت، زمان، مکان و شیوه همان طوری انجام دهد که خداوند می خواهد.</p> <p>۴ - نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند، محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را بهره مند از کمک های الهی می نماید.</p> <p>۵ - بندگی خالصانه خداوند ثمراتی دارد که چه بسا در ذهن ما نگنجد و از تصور و تخیل ما فراتر رود. از جمله این پاداش های وصف ناشدنشی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه کسی است که بنا به تعبیر امیر مؤمنان "نهایت آرزوی عارفان، دوست دلهای صادقان، ولی مؤمنان و معبد عالمیان است.</p>	
	<p>۱ - شرط قبولی اعمال = ج</p> <p>۲ - درخت اخلاص را آبیاری می کند = الف</p> <p>۳ - انجام کار به همان صورت که خدا فرموده - ب</p>	و

سؤالات درس پنجم (قدرت پرواز)

ردیف	گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: خانم پوردنگچی
ردیف	سؤالات		بارم
الف			«پیام آیات و روایات»
<p>۱. آیه «اَنَا هَدِينَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا» چگونه وجود اختیار در انسان را اثبات می کند؟</p> <p>۲. با تدبیر در آیه «قَدْ جَاءَكُمْ بِصَائِرٍ مِّنْ رِبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمِيَ فَلِعَلِيهِا...» توضیح دهید که چگونه وجود اختیار در انسان را اثبات می کند؟</p> <p>۳. با تدبیر در آیه «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيكُمْ وَ إِنَّ اللَّهَ لِيُسَبِّحَ بِظَلَامِ الْعَبِيدِ» توضیح دهید علت آتش دوزخ گناهکاران چیست؟</p> <p>۴. با تدبیر در آیه «إِنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ إِنْ تَزَوَّلَا وَ لَئِنْ زَالتَا إِنْ امْسِكُهُمَا مِّنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ...» به سوال زیر پاسخ دهید.</p> <p>- اعتقاد به خدای حکیم و مدبیر را بعنوان یکی از پایه های پذیرش اختیار توضیح دهید؟</p> <p>۵. با تدبیر در آیه «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كُلُّ فِي قَلْكِ يَسْبَحُونَ» به سوال زیر پاسخ دهید.</p> <p>- قانونمندی تخلف ناپذیر چگونه قابل توجیه است؟</p>			

	<p>سوالات چهار گزینه‌ای</p> <p>۱) اختیار به عنوان حقیقتی ذاتی و غیر قابل انکار قابل پذیرش است، زیرا:</p> <p>الف) هر کس وجود اختیار را با استدلال منطقی و عقلانی قابل اثبات می بیند.</p> <p>ب) دلایل علمی متعدد بروجود اختیار از سوی دانشمندان و فلاسفه ارائه شده است.</p> <p>ج) هر کس حتی منکر اختیار آن را درون خود می یابد و در عمل از آن بهره می گیرد.</p> <p>د) گزینه های ب و ج صحیح است.</p> <p>۲) سبک و سنگین کردن امور و تردید در انتخاب یا انجام کارها به ترتیب مربوط به کدامیک از نشانه های اختیار است؟</p> <p>ب) تفکر و تصمیم- احساس رضایت یا پشیمانی</p> <p>الف) تفکر و تصمیم- تفکر و تصمیم</p> <p>ب) احساس رضایت و پشیمانی- تفکر و تصمیم</p> <p>د) مسئولیت پذیری- تفکر و تصمیم</p> <p>۳) اعتقاد به قضا و قدر از اعتقاد به کدام اصل ناشی می شود.</p> <p>د) توحید</p> <p>ب) اختیار</p> <p>ج) جبر</p> <p>الف) عدل</p> <p>۴) رخداد حوادث جهان براساس نقشه و طرح الهی و اراده‌ی او قابل طرح در کدام دیدگاه است؟</p> <p>الف) دیدگاه‌های غیر مادی</p> <p>ب) دیدگاه توحیدی</p> <p>ج) جبری مطلق</p> <p>د) جبری نسبی</p> <p>۵) کدامیک از موارد جزء معانی قضا نیست؟</p> <p>الف) حقیقت بخشیدن</p> <p>ب) پایان دادن</p> <p>ج) حکم کردن</p> <p>د) اندازه گیری</p>	ب
	<p>درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید:</p> <p>الف: ویژگی‌ها و حدود هر موجودی مربوط به تقدير الهی است.</p> <p>ب: اعتقاد به قضا و قدر مانع تحرک و عمل انسان است.</p> <p>ج: وجود اختیار و اراده در انسان بعلت اراده الهی و خواست اوست.</p> <p>د: به اجرا در آوردن نقشه جهان خلقت و خلق موجودات مربوط به قدر الهی است.</p> <p>ر: قضا از حکمت الهی سرچشمه می گیرد و بر تقدير تکيه دارد.</p>	ج
	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>الف) اختیار یک حقیقت ..... است که هر کس آن را در خود می یابد.</p> <p>ب) اراده انسان که از نفس یا روح او سرچشمه می گیرد در ..... اراده خداست.</p> <p>ج) نام دیگر قانونمندی و سامان بخشی الهی نظام ..... است.</p> <p>د) آبی که برای رفع تشنگی می نوشم به سبب ..... به همین ..... و ..... است.</p>	د

	۵) نقشه جهان با همه موجودات و ریزه کاریها و ویژگی ها از آن ..... و از ..... خداست.	
	<p>۱- معنی لغوی تقدیر را بنویسید.</p> <p>۲- موجودات جهان از چه جهت مقدر به تقدیر الهی هستند.</p> <p>۳- منشا و سرچشمه قضای الهی چیست؟</p> <p>۴- رابطه اختیار انسان با اراده خدا از چه نوع علی است؟</p> <p>۵- علل طولی را تعریف کنید.</p>	۵

کلید سوالات درس پنجم (قدرت پرواز)		
ردیف	گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی
نام طراح: خانم پور دنگچی		
بارم		
	الف	<p>۱. خدای متعال متناسب با قوه اختیار انسان را راهنمایی کرده و او را مختار گذاشته است که از راهنمایی خداوند استفاده کند و سپاسگزار باشد یا ناسپاسی کند و از هدایت و لطف الهی بهره نبرد و مسیر شقاوت را پیماید.</p> <p>۲. آیه ۱۰۴ سوره انعام بیانگر آن است که خداوند رهنمودها و دلایل روشن خود را برای ما انسان ها می فرستند و این انسان است که باید براساس تفکر و تصمیم با این رهنمودها مواجه شود او می تواند تصمیم به مخالفت و نادیده نگرفتن آنها بگیرد و هم می تواند با تفکر تصمیم درست را انتخاب کند. این آیه اشاره به قدرت تفکر و تصمیم گیری که نشانه ای از اختیار انسان است را دارد.</p> <p>۳. آیه ۱۸۲ آآل عمران اشاره به این نکته دارد که انسان مسئول اعمال خویش است و عذاب اخروی نتیجه اعمالی است که در دنیا انجام داده است اشاره خداوند به این مطلب نشان از اختیار انسان است زیرا اگر انسان اختیاری در انجام خود نداشت یقیناً مسئول کردار خود نیز نبوده و نباید بخاطر این رفتار ها مجازات شود.</p> <p>۴. این اطمینان را به آدمی می دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست.</p>

	<p>به عبارت دیگر، کشتی جهان ناخدایی دارد که به موجب علم و قدرت ناخدا، هیچ گاه غرق نخواهد شد.</p> <p>۵. خورشید و ماه هر کدام در جایگاه خودشان هستند و در مداری در گردش هستند و پی در پی به دنبال هم می آیند و هیچ کدام بر دیگری پیشی نمی گیرد و شب و روز را به وجود می آورند.</p>	
	<p>سوال ۱) «پاسخ: گزینه ج»</p> <p>سوال ۲) «پاسخ: گزینه الف»</p> <p>سوال ۳) «پاسخ: گزینه ب»</p> <p>سوال ۴) «پاسخ: گزینه د»</p>	ب
	الف: (ص) ب: (غ) ج: (ص) د: (غ) ر: (ص)	ج
	<p>الف) وجودانی و مشهود</p> <p>ب) در طول</p> <p>ج) قضا و قدر</p> <p>د) اعتماد - ۲ - تقدیر - ۳ - قضاست</p> <p>ه) خدا - علم</p>	د
	<p>۱- به معنی اندازه گرفتن</p> <p>۲- مخلوقات جهان از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی های موقعیت مکانی و زمانی آنها را تعیین می کند مقدر به تقدیر الهی است.</p> <p>۳- از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به قضای الهی وابسته اند.</p> <p>۴- اراده انسان در طول اراده خداست، وجودما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است.</p> <p>۵- گاهی تاثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده اینگونه است که یک عامل در عامل دوم اثر گذارد و عامل دوم در عامل سوم تاثیر می گذارد تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند.</p>	۵
	<p>۱- هرگاه در کاری موفق شویم احساس رضایت و خرسندی وجودمان را فرا می گیرد. این احساس رضایت نشانه آن است که آن کار را از خود و نتیجه اراده تصمیم عاقلانه خود می دانیم گاه نیز در کاری مرتکب اشتباه می شویم و به خود یادیگری زیان می رسانیم در این هنگام احساس ندامت و پشیمانی می کنیم و با خود می گوییم ای کاش آن کار را انجام نمی دادم. این احساس ندامت نشانگر آن است که می توان ترک آن کار را داشته ام.</p>	۶

۲- وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی‌گیرد، در عین حال، وجود ما اراده ما و عملی که از ما سر میزند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد.

۳- امیرالمؤمنین با رفتار و سپس با گفتار خود نگرش صحیح خود از قضا و قدر را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است. در واقع فرو ریختم دیوار کج یک قضای الهی است. اما این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر خاص آن دیوار، یعنی کجی آن است. اما اگر آن دیوار ویژگی دیگری داشته است مثلاً محکم باشد قضای دیگری را به دنبال خواهد آورد و انسانی که این دو تقدیر و این دو قضا را بشناسد تصمیم می‌گیرد و دست به انتخاب مناسب‌تر می‌زند.

۴- در نتیجه اعتقاد فوق، انسان خداشناس می‌داند که فقط بازندگی در یک جهان قانونمند، که پشتوانه آن علم و قدرت خداست، وی امکان حرکت و فعالیت دارد، زیرا با زندگی در چنین جهانی است که او می‌تواند قوانین حاکم بر جهان هستی و خلقت را بشناسد و برای رفع نیازهای خود از آنها استفاده کند و به هدف‌های خود برسد. به عبارت دیگر او در جهانی زندگی می‌کند که قدر و قضا الهی بر آن حاکم است.

۵- برای رویش یک گل، مجموعه‌ای از باغبانان، خاک، آب، نور و حرارت دست به دست هم می‌دهند و با مشارک یکدیگر گل را پدید می‌آورند. یا مثلاً وقتی دو نفر دسته‌های یک گلدان بزرگ را می‌گیرند و جابجا می‌کنند، هر کدام از این دو نفر نیروی خاصی را وارد می‌کند که باعث جابجایی گلدان می‌شود. در هر دو مثال، هر یک از این عوامل و عناصر اثر خاصی را، مستقل از دیگری اعمال می‌کند تا گل بروید یا گلдан جابجا شود. اینگونه (علل عرضی) می‌گویند در علل عرضی، هر عامل بطور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

سؤالات درس شش (سنّت‌های خداوند در زندگی)

نام طراح: مرضیه رضوی زاده		پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم		سوالات	ردیف
		<p>«پیام آیات و روایات»</p> <p>الف</p> <p>۱) سخن امام صادق (ع) که می فرماید: کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی طولانی دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند بیشترند به کدام سنت الهی اشاره دارد؟</p> <p>۲) سخن امام صادق (ع) که می فرماید : به راستی که مومن به منزله کفه‌ی ترازو است هر اندازه ایمانش افزوده شود امتحانش نیز سنگین تر می شود؟</p> <p>۳) با تدبیر در آیه به سوالات مربوط به آن پاسخ دهید: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ» (انعام / ۶۰)</p> <p>الف) آیه مربوط به کدام یک از سنت های الهی است؟</p> <p>ب) پیام مربوط به آیه را بنویسید؟</p> <p>۴) آیه «أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمِنًا وَ هُمْ لَا يُفَتَّنُونَ» (عنکبوت / ۲) به کدام سنت الهی اشاره دارد؟</p>	
		<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱- بر اساس ..... الهی جهان خلقت قانونمند است.</p> <p>۲- ابتلا در لغت به معنای ..... است.</p> <p>۳- عام ترین و فraigیرترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است سنت ..... است.</p> <p>۴- شناخت ..... موجب نگرش صحیح ما نسبت به همه‌ی حوادث زندگی می شود.</p> <p>۵- امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند ..... نام دارد.</p>	ب
		<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدھید.</p> <p>۱. نام دیگر سنت توفیق الهی را بنویسید.</p> <p>۲. دو نمونه از سبقت رحمت خدا بر غصب او را بنویسید.</p> <p>۳. موفقیت در امتحان الهی سبب چه چیزی می شود؟</p> <p>۴. سنت حاکم بر معاندان و غرق شدگان در گناه چیست؟</p>	ج
		<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱- اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند بنا به سنت توفیق الهی وارد امتحان ها و آزمایش های خاص می شود.</p> <p>۲- قرآن کریم از قوانین حاکم بر جهان خلقت با عنوان سنت های الهی یاد کرده.</p>	د

	<p>۳- شناخت قوانین جهان خلقت سبب آشنایی با نشانه های الهی و بهره گرفتن از طبیعت می شود.</p> <p>۴- در کسب توفیق الهی عامل درونی نقش تعیین کننده ندارد.</p> <p>۵- قرار گرفتن در دایره‌ی سنت املاء و سنت استدرج نتیجه عمل خود انسان هاست.</p>													
	<p>۱- نصرت و هدایت الهی از سنت توفیق الهی چگونه حاصل می شود؟</p> <p>۲- در فرهنگ قرآن کریم توفیق به چه معناست توضیح دهید؟</p> <p>۳- تفاوت اساسی انسان الهی و امتحان بشری را بنویسید؟</p> <p>۴- منظور از سنت استدرج چیست؟</p>	۵												
	<p>کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <tr> <td>الف) سبقت رحمت بر غضب</td> <td>۱ - صدقه دادن عمر را افزایش می دهد.</td> </tr> <tr> <td>ب) تاثیر اعمال بر زندگی انسان</td> <td>۲ - کدام عامل سبب نزول برکات الهی می شود؟</td> </tr> <tr> <td>ج) توفیق الهی</td> <td>۳ - قرار گرفتن در دایره این سنت نتیجه عمل خود انسانهاست.</td> </tr> <tr> <td>د) املاء و استدرج</td> <td>۴ - اینکه خداوند به بندگان خود محبت دارد و با همه‌ی آنان چه نیکوکار و چه گناهکار به لطف و مهربانی رفتار میکند بیانگر کدام سنت الهی است؟</td> </tr> <tr> <td>ه) امداد عام الهی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>و) تقوا و ایمان واقعی</td> <td></td> </tr> </table>	الف) سبقت رحمت بر غضب	۱ - صدقه دادن عمر را افزایش می دهد.	ب) تاثیر اعمال بر زندگی انسان	۲ - کدام عامل سبب نزول برکات الهی می شود؟	ج) توفیق الهی	۳ - قرار گرفتن در دایره این سنت نتیجه عمل خود انسانهاست.	د) املاء و استدرج	۴ - اینکه خداوند به بندگان خود محبت دارد و با همه‌ی آنان چه نیکوکار و چه گناهکار به لطف و مهربانی رفتار میکند بیانگر کدام سنت الهی است؟	ه) امداد عام الهی		و) تقوا و ایمان واقعی		۶
الف) سبقت رحمت بر غضب	۱ - صدقه دادن عمر را افزایش می دهد.													
ب) تاثیر اعمال بر زندگی انسان	۲ - کدام عامل سبب نزول برکات الهی می شود؟													
ج) توفیق الهی	۳ - قرار گرفتن در دایره این سنت نتیجه عمل خود انسانهاست.													
د) املاء و استدرج	۴ - اینکه خداوند به بندگان خود محبت دارد و با همه‌ی آنان چه نیکوکار و چه گناهکار به لطف و مهربانی رفتار میکند بیانگر کدام سنت الهی است؟													
ه) امداد عام الهی														
و) تقوا و ایمان واقعی														

کلید سوالات درس شش (سنت‌های خداوند در زندگی)

نام طراح: مرضیه رضوی زاده	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سوالات	ردیف
	<p>«پیام آیات و روایات»</p> <p>۱) سنت تاثیر اعمال بر زندگی</p> <p>۲) سنت ابتلاء</p> <p>(۳)</p> <p>الف) سنت سبقت رحمت بر غضب</p> <p>ب) خداوند پاداشکار نیک را چند برابر و کیفر کار بد را به اندازه خودش می دهد و این نشانه لطف و رحمت خداوند است.</p> <p>۴) سنت ابتلاء</p>	<p>الف</p>
	عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	ب

	<p>تقدیر</p> <p>امتحان</p> <p>ابتلاء</p> <p>قوانين حاکم بر زندگی</p> <p>توفيق الهی</p>	-۱ -۲ -۳ -۴ -۵							
	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوته بدهید.</p> <p>۱. امداد خاص</p> <p>۲. آمرزش گناه با توبه؛ آمرزش برخی از گناهان با کارهای نیک</p> <p>۳. ورود به مرحله‌ی برتر می‌شود و با امتحانات جدیدتر روبرو می‌کند.</p> <p>۴. املاء و استدراج</p>		ج						
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱ - غ ۲ - ص ۳ - ص ۴ - غ ۵ - ص</p>		د						
	<p>به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱ - یعنی خداوند همراه تلاشی که انسان از خود نشان می دهد خداوند شرایط راچنان فراهم میکند که بتواند اسان تر به مقصد بررسی و نصرت و هدایت به دنبال تلاش و مجاہدت است</p> <p>۲ - توفیق به معنای اسان نمودن است یعنی همراه باسعی و تلاشی که انسان از خود نشان می دهد خداوند شرایط و اسباب راچنان فراهم میکند که انسان بتواند اسان تر به مقصد بررسی درامتحان بشری غالبا از حقیقت درون افراد بیخبر هستیم و میکوشیم تا از طریق امتحان کردن ا نها به اگاهی لازم بررسیم ولی امتحان خداوند علیم برای اگاه شدن از درون افراد نیست بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.</p> <p>۳ - خداوند به گناهکاران فرصت میدهد و برآمکانات و نعمت های انها می افزاید مهلت ها و نعمت ها با اختیار خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده باعث میشود که بار گناهان انان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج بهسوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شوند</p>		ه						
	<p>کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>الف) سبقت رحمت بر غضب</td> <td>۱ - صدقه دادن عمر را افزایش می دهد. ب</td> </tr> <tr> <td>(ب) تاثیر اعمال بر زندگی انسان</td> <td>۲ - کدام عامل سبب نزول برکات الهی می شود؟ و</td> </tr> <tr> <td>ج) توفیق الهی</td> <td>۳ - قرار گرفتن در دایره این سنت نتیجه عمل خود</td> </tr> </tbody> </table>	الف) سبقت رحمت بر غضب	۱ - صدقه دادن عمر را افزایش می دهد. ب	(ب) تاثیر اعمال بر زندگی انسان	۲ - کدام عامل سبب نزول برکات الهی می شود؟ و	ج) توفیق الهی	۳ - قرار گرفتن در دایره این سنت نتیجه عمل خود		و
الف) سبقت رحمت بر غضب	۱ - صدقه دادن عمر را افزایش می دهد. ب								
(ب) تاثیر اعمال بر زندگی انسان	۲ - کدام عامل سبب نزول برکات الهی می شود؟ و								
ج) توفیق الهی	۳ - قرار گرفتن در دایره این سنت نتیجه عمل خود								

		انسانهاست. د	
	د) املاء و استدارج	۴ - اینکه خداوند به بندگان خود محبت دارد و با همه‌ی آنان چه نیکوکار و چه گناهکار به لطف و مهربانی رفتار میکند بیانگر کدام سنت الهی است؟ الف	
	ه) امداد عام الهی		
	و) تقوا و ایمان واقعی		

سؤالات درس هفت (در گرو کار خویش)

ردیف	گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: آقای رضا رضوی
	سؤالات		
الف	«پیام آیات و روایات»		
	۱) با توجه به آیه شریفه «فالهمها فجورها و تقواها قد افلح من زکاها و قد خاب من دساها» یک بشارت و یک انذار وجود دارد، آن را مشخص کنید؟		
	۲) این آیه شریفه «ثم کان عاقبہ الذین اسأوا السوای ان کذبوا بآیات الله و کانو بھا یستهزوں» به چه اشاره دارد، پیام ان را بنویسید؟		
	۳) حدیث «گاهی، یک لحظه گناه، اندوه و حزن طولانی به دنبال دارد» به کدام مورد از آثار گناه اشاره دارد؟		
ب	درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.		
	۱- توجیه گناه و عادت به آن از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلال است.		
	۲- در تعریف سلب توفیق: حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست.		
	۳- فکر گناه زمینه ساز رفتن به گناه است و مانند گناه مجازات دارد.		
	۴- تمایلات مادی در انسان شبیه به جریان آب در طبیعت است.		
ج	عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.		
	۱. اگر در جامعه‌ای ..... زشتی خود را از دست دهد فساد در ان جامعه به سرعت گسترش می‌یابد.		
	۲. آنان که بیشتر از گناه دوری می‌کنند ..... قوی تر است.		
	۳. انسان مومن میداند که خدا ..... کارهای اوست از این رو حیا می‌کند که در پیشگاه او مرتکب گناه شود.		
د	کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (یک مورد اضافی است)		
	۱- بگوییم خوب کردم رشوه گرفتم و باز هم رشوه می‌گیرم	الف) کوچک شمردن گناه	
	۲- بگوییم فلان شغل را داشتم فلان رشوه را گرفتم و هیچکس نفهمید.	ب) فکر گناه	
	۳- نگاه هوس آلود به نامحرم میکنم و می‌گوییم چیزی نیست.	ج) اصرار بر گناه	
	۴- کسی که درباره‌ی معاصی زیاد فکر می‌کند گناه او را به	د) افتخار به گناه	

		سوی خود می کشد.	
	۵	به سوالات زیر پاسخ گوته بدهید. ۱. از بالاترین مراحل بهشت است? ۲. خداوند این قوه را در انسان قرار داد تا در موقع خطر از خود دفاع کند، نام این قوه چیست? ۳. این بیت مولوی: {بار دیگر از ملک پران شوم آنچه اندر وهم ناید آن شوم} به کدام قدرت در انسان اشاره دارد؟	
	۶	به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید. ۱. از آثار گناه قساوت قلب را توضیح دهید? ۲. چرا در تعالیم دین به کتمان گناه توصیه شده است? ۳. انسان مومن در سرگردانی قرار ندارد یعنی چه؟	

کلید سوالات درس هفتم (در گرو کار خویش)

ردیف	گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی	نام طرح: آقای رضا رضوی
	سؤالات		
الف	«پیام آیات و روایات»		
	۱) پاسخ: قد افلح(بشارت) این عبارت به کسانی که وجود خود را پاک می کنند بشارت به رستگاری میدهد. قدخاب(انذار) این عبارت به کسانی که نه تنها نفس خود را پاک نمی کنند بلکه آن را آلوده می کنند به محروم شدن از رستگاری انذار میدهد.		
	۲) پاسخ: انسانی که ایمان ضعیفی دارد اگر ایمان خود را تقویت نکند به تدریج به گناه عادت می کند و به جایی میرسد که همین ایمان ضعیف از دست می دهد و همه‌ی حقایق حتی خدا را انکار می کند.		
	۳) پاسخ: به از بین رفتن آرامش خاطر		
ب	درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.		
	۱- ص ۲- غ ۳- غ ۴- ص		
ج	عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.		
	۱. گناه ۲. ایمانشان ۳. ناظر		
د	کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (یک مورد اضافی است)		

	الف) کوچک شمردن گناه ب) فکر گناه ج) اصرار بر گناه د) افتخار به گناه ه) شادمانی بر گناه	۱- بگویم خوب کردم رشوه گرفتم و باز هم رشوه می گیرم : ج ۲- بگویم فلان شغل را داشتم فلان رشوه را گرفتم و هیچکس نفهمید: د ۳- نگاه هوس آلود به نامحرم میکنم و می گویم چیزی نیست: الف ۴- کسی که درباره ای معاصی زیاد فکر می کند گناه او را به سوی خود می کشد: ب	
۵		به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدھید.	
۶		۱. پاسخ: فردوس ۲. پاسخ: قوه‌ی غضب ۳. پاسخ: قدرت اختیار	

سوالات درس هشتم (بازگشت)		
نام طراح: آقای رضوی و خانم سهرابی	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سوالات	ردیف
	الف ۱- آیه مبارکه «قُلْ يَا عَبَادَى الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ» اشاره به کدام سنت خدا دارد؟ ۲- آیه مبارکه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» به چه چیزی اشاره دارد؟	«پیام آیات و روایات»
	عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. ۱) توبه کننده باید بکوشد تا..... خود را در پیشگاه خداوند جبران کند.	ب

	<p>۲) امام خمینی (ره) خطاب به جوانان می‌نویسد: بهار توبه ایام جوانی است که بار گناهان کمتر و ..... و ظلمت باطنی ناقص‌تر و شرایط توبه سهل‌تر است.</p> <p>۳) جامعه اگر در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند «.....» است.</p> <p>۴) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال ..... نه تنها پذیرفته نیست بلکه استغفار را بی‌خاصیتمی کند.</p> <p>۵) انسان در..... حرص، طمع، حُب جاه و مال و طول آرزویش بیشتر است.</p>					
	<p>به سوالات زیر پاسخ گویا بدهید.</p> <p>۱) تسویف به چه معناست؟</p> <p>۲) مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید؟</p> <p>۳) مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه‌ی جامعه از بیماری‌ها و انحرافات اجتماعی چیست؟</p> <p>۴) چرا امام خمینی (ره) به جوانان می‌فرماید بهار توبه ایام جوانی است؟</p> <p>۵) توبه در لغت به چه معناست؟</p> <p>۶) یکی از روش‌های شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت چیست؟</p> <p>۷) پیرایش یا تخلیه چیست؟</p>	ج				
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱) مهم‌ترین حق خداوند حق عبادت و بندگی است.</p> <p>۲) حقوق مادی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق معنوی آنان است.</p> <p>۳) امیرالمؤمنین (علیه السلام) می‌فرمایند: کسی نزد من محبوب‌تر از جوان توبه کار نیست.</p> <p>۴) انقلاب انسان علیه خود بدین معناست که هم می‌تواند با پیروی از علم علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند و هم می‌تواند با پیروی از نفس لوامه از فرمان‌های خدا سرپیچی کند.</p> <p>۵) توبه در لغت به معنای بازگشت از گناه به‌سوی خداوند است.</p>	د				
	<p>به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید.</p> <p>۱) چرا بهترین زمان برای توبه دوره‌ی جوانی است؟</p> <p>۲) شیطان برای دور کردن انسان از توبه چه حیله و فریب‌هایی بکار می‌برد؟</p> <p>۳) چرا مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحرافات اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر است؟</p> <p>۴) توبه‌کننده در مراحل توبه، جبران حقوق مردم را چگونه انجام می‌دهد؟</p>	۵				
	<p>کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;">الف) تخلیه</td> </tr> <tr> <td>۱) راه اندختن یک شبکه اجتماعی گمراه‌کننده در فضای</td> <td></td> </tr> </table>		الف) تخلیه	۱) راه اندختن یک شبکه اجتماعی گمراه‌کننده در فضای		۶
	الف) تخلیه					
۱) راه اندختن یک شبکه اجتماعی گمراه‌کننده در فضای						

		مجازی	
	ب) شیطان	۲. اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار	
	ج) جبران حقوق الهی	۳. آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب	
	د) توبه	۴. توبه گناهان را از قلب خارج و شستشو می دهد	
	ه) تسویف		

کلید سؤالات درس هشتم (بازگشت)

نام طراح: آقای رضوی و خانم شهرابی	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات	ردیف
	<p>«پیام آیات و روایات»</p> <p>۱) سنت سبقت رحمت بر غصب.</p> <p>۲) اشاره به تکرار توبه دارد.</p>	الف
	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱) کوتاهی ها.</p> <p>۲) تیرگی قلب.</p> <p>۳) توبه اجتماعی.</p> <p>۴) انجام گناه.</p> <p>۵) پیری.</p>	ب
	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدھید.</p> <p>۱) تسویف به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است.</p> <p>۲) ۱-تلاش درجهت دور شدن از گناه ۲-جبران حقوق الهی و حقوق مردم</p> <p>۳) امر به معروف و نهی از منکر.</p> <p>۴) زیرا بار گناهان کمتر و تیرگی قلب و ظلمت درون اندک تر و شرایط توبه سهل تر و آسان تر میشود.</p> <p>۵) به معنای باز گشت است.</p> <p>۶) ابتدا انسان را با وعده این که ((گناه کن و بعد توبه کن)) به سوی گناه می کشاند و وقتی او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش میسازد.</p> <p>۷) توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شستشو می دهد. بهمین جهت این عمل را پیرايش یا تخلیه می گويند.</p>	ج
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱) غ</p>	د

(۲) غ
 (۳) ص
 (۴) غ
 (۵) غ

به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .

۱) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن انها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود.

۲) ابتدا انسان را با وعده این که ((گناه کن و بعد توبه کن)) به سوی گناه می کشاند و وقتی او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش میسازد و میگوید ((آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب.)) در این حالت انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پروندهی عمل نزد خدلوند آنقدر سیاه است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود حتی خداوند توبه اش را می پذیرد. ۳- انسان را تسویف می کشاند. به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گناهکار دائماً ه خود میگوید ((به زودی توبه میکنم.)) و این گفته را انقدر تکرار میکند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش میشود.

۳) اگر مردم در این وظیفه کوتاهی کنند گناهان اجتماعی قوی تر و محکم تر میشوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می کنند.

۴) توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جران کند و حق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضابت صاحبان حق را بدست اورد و اگر به آنان دسترسی ندارد، به نیابت از آنها صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.

کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

الف) تخلیه	۱. راه انداختن یک شبکه اجتماعی گمراه کننده در فضای مجازی : ب
ب) شیطان	۲. اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار: د
ج) جبران حقوق الهی	۳. آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب: ه
د) توبه	۴. توبه گناهان را از قلب خارج و شستشو می دهد: الف
ه) تسویف	

سؤالات درس نهم (احکام الهی در زندگی امروز)

نام طراح: شهلا بومی	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات	ردیف
	<p>الف «پیام آیات و روایات»</p> <p>۱) براساس آیه "اَفْمَنْ اَسَسْ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رَضْوَانَ خَيْرِ اَمْنِ اَسَسْ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جَرْفِ هَارِ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ" به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف- زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می‌شود؟</p> <p>ب- مقصود بنای زندگی بر لبۀ پر تگاه چیست؟</p> <p>ج- خداوند در این آیه چه کسانی را ظالم نامیده است؟ چرا؟</p> <p>۲) آیه "يَسْأَلُونَكُمْ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا أَثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرٌ مِنْ نَفْعُهُمَا"</p> <p>بیانگر چه موضوعی در ارتباط با وضع احکام و قوانین دارد؟</p> <p>۳) در آیه "لَا تَقْرِبُوا الزَّنْبِيَّةَ وَسَاءَ سَبِيلًا" فلسفه اینکه خداوند فرموده است به زنا نزدیک نشوید چیست؟</p> <p>۴) خداوند در آیه "... وَ بِسَا چیزی را خوش نمی دارید و آن چیز برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می دارید و آن برای شما بد است و خدا می داند و شما نمی دانید." فلسفه منع از برخی کارها را چه می داند؟</p> <p>۵) چرا حضرت علی (ع) فرموده‌اند: یا معاشر التجار الفقه ثم المتجر؟؟؟</p>	الف
	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱) تزکیة نفس با ..... آغاز می شود.</p> <p>۲) بعد از رحلت پیامبر(ص) با روی کار آمدن ..... بار دیگر شراب و قمار رواج یافت.</p> <p>۳) علت ها و دلایل خاص هر حکم و دستوری ..... آن حکم و دستور نامیده می شود.</p> <p>۴) روح معنوی حاکم بر جامعه ..... است که نشان دهنده هویت و شخصیت آن جامعه است.</p> <p>۵) حکم استفاده از وسایل ارتباطی داخل جهت منع نفوذ و سلطه ..... بر ما واجب است.</p>	ب
	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.</p> <p>۱) ورزش در چه صورتی مستحب و دارای پاداش اخروی است؟</p> <p>۲) چه چیزی نشان دهنده درجه و میزان ارزشمندی و تعالی یک جامعه است؟</p> <p>۳) معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع را نام ببرید.</p> <p>۴) فراهم کردن امکانات ورزشی و بازی در صورتی که برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری ضرورت یابد چه حکمی دارد؟</p>	ج

	۵) چه زمانی قوی شدن بدن ارزشمند است؟															
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱) تزکیه نفس با عمل به دستوراتی که خدا فرمان داده آغاز می شود. ( )</p> <p>۲) تابلوهای خطر در اسلام همان حرام ها هستند. ( )</p> <p>۳) پی بردن به حکمت کامل یک حکم الهی برای ما امکان پذیر است. ( )</p> <p>۴) موسیقی در صورتی حرام است که بی بند و باری و شهوت را در تقویت کند و مناسب مجالس لهو و لعب باشد. ( )</p> <p>۵) فرهنگ و تمدن امروزی بشر بر اساس دستورات الهی شکل نگرفته است. ( )</p>	د														
	<p>به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱) فلسفه انجام احکام و قوانین دین اسلام چیست؟</p> <p>۲) دلایل حرمت قمار را بنویسید.</p> <p>۳) مشکلاتی که ارتباط جمعی خارج از چهار چوب شرع ایجاد می کند کدامند؟</p> <p>۴) در شرایط ویژه فرهنگ و تمدن امروزی چگونه باید عمل کرد؟ چرا؟</p> <p>۵) مسئولین باید اقتصاد کشور را برای رسیدن به چه اهدافی مدیریت کنند؟</p>	۵														
	<p>کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <tr> <td>الف) تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او</td> <td>۱) هماهنگی رشد بدن با تغذیه صحیح</td> </tr> <tr> <td>ب) مطالعه تاریخ گذشتگان</td> <td>۲) تنها شیوه مطمئن که پیش روی انسان قرار دارد</td> </tr> <tr> <td>ج) یکی از مهمترین مصداق های نفی سبیل</td> <td>۳) مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شدن</td> </tr> <tr> <td>د) تزکیه نفس</td> <td>۴) راه نجات از نگرانی نسبت به آینده</td> </tr> <tr> <td>ه) سلامت فرهنگ جامعه</td> <td>۵) رمز سعادت و رستگاری ما در قرآن</td> </tr> <tr> <td>و) هماهنگی بایدها و نبایدهای دین با نعمت های الهی</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ر) زندگی دینی</td> <td></td> </tr> </table>	الف) تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او	۱) هماهنگی رشد بدن با تغذیه صحیح	ب) مطالعه تاریخ گذشتگان	۲) تنها شیوه مطمئن که پیش روی انسان قرار دارد	ج) یکی از مهمترین مصداق های نفی سبیل	۳) مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شدن	د) تزکیه نفس	۴) راه نجات از نگرانی نسبت به آینده	ه) سلامت فرهنگ جامعه	۵) رمز سعادت و رستگاری ما در قرآن	و) هماهنگی بایدها و نبایدهای دین با نعمت های الهی		ر) زندگی دینی		۶
الف) تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او	۱) هماهنگی رشد بدن با تغذیه صحیح															
ب) مطالعه تاریخ گذشتگان	۲) تنها شیوه مطمئن که پیش روی انسان قرار دارد															
ج) یکی از مهمترین مصداق های نفی سبیل	۳) مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شدن															
د) تزکیه نفس	۴) راه نجات از نگرانی نسبت به آینده															
ه) سلامت فرهنگ جامعه	۵) رمز سعادت و رستگاری ما در قرآن															
و) هماهنگی بایدها و نبایدهای دین با نعمت های الهی																
ر) زندگی دینی																

کلید سوالات درس نهم (احکام الهی در زندگی امروز)

گروه معارف شوستر	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: شهرابومی	ردیف
		بارم	
الف	<p>الف- تقوا و کسب خشنودی خدا</p> <p>ب- سهل انگاری در عمل و بی توجهی به احکام خداوند</p> <p>ج- کسانی که زندگی خود را بر لب پرتگاه بنا می کنند زیرا سهل انگاری در عمل و بی توجهی به</p>	(۱)	

	<p>احکام هم ظلم به خدا هم ظلم به خود و هم ظلم به دیگران است.</p> <p>۲) وضع احکام و قوانین الهی متناسب با روحیات و انحراف های زمان نبود بلکه بر اساس نفع و ضرر انسان بود.</p> <p>۳) تا هیچ گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان به خطر نیفتد.</p> <p>۴) خداوند در دستورات و احکام به ضررهای یک عمل نگاه می کند نه به دوست داشتن یا نداشتن مردم.</p> <p>۵) تا گرفتار کسب حرام نگردیم.</p>	
	<p>۱) توبه از گناهان</p> <p>۲) بنی امیه و بنی عباس</p> <p>۳) حکمت</p> <p>۴) فرهنگ</p> <p>۵) رسانه ای بیگانگان</p>	ب
	<p>۱) وقتی به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد.</p> <p>۲) نوع اجزا و عناصر فرهنگی</p> <p>۳) اعتقاد به خدا و یکتاپرستی، ایمان و اعتقاد به پیامبران الهی و اعتقاد به معاد و پایبندی به آن.</p> <p>۴) واجب کفایی</p> <p>۵) زمانی که قوت بازو سبب تواضع و فروتنی انسان شود نه فخر فروشی بر دیگران.</p>	ج
د	۱) غ ۲) ص ۳) غ ۴) ص ۵) ص	
ه	<p>۱) انجام احکام و قوانین دین اسلام، علاوه بر اینکه زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند، سعادت و نیکبختی ابدی را نیز تامین می نماید.</p> <p>۲) الف- یک کار بیهوده است. ب- پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. ج- میان برندۀ و بازندۀ کینه و دشمنی به وجود می آورد.</p> <p>۳) الف- بازگشت به دوران جاهلیت است. ب- بنیان خانواده را متزلزل می کند و فرزندان تک سرپرست فراوان می شوند. ج- سلامت جسمی و روحی افراد به خطر می افتد.</p> <p>۴) با اعتماد به نفس بالا و توکل به خدا وارد عمل شویم در این صورت هم زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می نماییم و هم از اسلاممان در صحنه عمل و زندگی دفاع می کنیم - زیرا ایمان داریم این قوانین فرمان های خداست.</p> <p>۵) الف- استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان ب- پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی ج- حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیا زدگی و تجمل گرایی.</p>	

- ۱) هماهنگی رشد بدن با تغذیه صحیح (و)
 ۲) تنها شیوه مطمئن که پیش روی انسان قرار دارد (ز)
 ۳) مانع سلطه رسانه ای و ارتباطی بیگانگان بر کشور شدن (ج)
 ۴) راه نجات از نگرانی نسبت به آینده (الف)
 ۵) رمز سعادت و رستگاری ما در قرآن (د)

و

سوالات درس دهم (پایه‌های استوار)

نام طراح: منصوره جمالی	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
ردیف	سوالات	بارم
الف	«پیام آیات و روایات» ۱- آیه شریفه «یا ایها الذين آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول و اولی الامر منکم» بیانگر کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ ۲- در آیه شریفه «من آمن بالله والیوم آخر و عمل صالحًا فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون» به دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی است اشاره شده است آن دو کدامند؟ ۳- این حدیث پیامبر (ص) که می فرماید: «طلب علم در هر مرد وزن مسلمانی واجب است» بیانگر کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ ۴- آیه شریفه «ومن آیاته ان خلق لكم من انفسکم ازواجا لتسکنوا عليها وجعل بينکم موده ورحمه ان في ذلك ليات لقوم يتفكرون» به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره می کند؟ ۵- با توجه به آیه شریفه «لقد ارسلنا رسالات بالبيانات وانزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	
ب	عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید. ۱- از برنامه های یک انسان مسلمان مشارکت وتلاش او در ایجاد جامعه ای براساس ..... است. ۲- رسول خدا در کنار دعوت به ..... افق نگاه انسان ها را از محدوده زندگی دنیا فراتر بود. ۳- اولین آیاتی که بر رسول خدا نازل شد درباره ..... و ..... بود. ۴- رسول خدا (ص) رسالت بزرگ خود را از ..... آغاز کرد. ۵- پیامبر از هر فرصتی برای رفع ..... حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ ..... در جامعه کمال استفاده می نمود.	
ج	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدھید. ۱- گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟	

	<p>۲- چه موضوعی آغازگر رسالت پیامبر(ص) بود؟</p> <p>۳- فراهم کردن امکان رشد برای همه انسان ها و مبارزه با تبعیض های طبقاتی بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟</p> <p>۴- پیامبر(ص) پایه های جامعه دینی را در کدام شهر بنا نهاد؟</p> <p>۵- دعوت مکرر قرآن به خردورزی چه نتیجه ای به دنبال داشت؟</p>															
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.</p> <p>۱- یکی از اهداف مهم پیامبر(ص) ارتقای جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و مانع اصلی فساد و تباہی بود.</p> <p>۲- با گرویدن مردم به اسلام، خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودت گردید.</p> <p>۳- پیامبر(ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که سرشار از خودورزی بود.</p> <p>۴- اولین آیاتی که بر رسول خدا نازل شد، درباره دانش و آموختن بود.</p> <p>۵- رسول خدا در کنار دعوت به توحید، مردم را با زندگی در آخرت آشنا کرد.</p>	d														
	<p>به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱- در تمدن متعالی اسلام منظور از جبهه حق و جبهه باطل چیست؟</p> <p>۲- چگونه رسول خدا توانست یکی از جاہل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم کند؟</p> <p>۳- با گرویدن مردم به اسلام چه تغییراتی در جایگاه زن در خانواده ایجاد گردید؟</p> <p>۴- جایگاه زن و خانواده را در عصر جاہلیت شرح دهید.</p> <p>۵- از نظر تعلق و خردورزی جامعه‌ی صدر اسلام چگونه بود؟</p>	e														
	<p>کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>الف: دعوت به علم آموزی</td> <td>۱- جامعه‌ای عدالت محور</td> </tr> <tr> <td>ب: احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او</td> <td>۲- اعتقاد بر معاد و آخرت</td> </tr> <tr> <td>ج: برترین جهاد</td> <td>۳- اوصاف نماز گزاران</td> </tr> <tr> <td>د: رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاہلی</td> <td>۴- ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت آنها</td> </tr> <tr> <td>ه: قراردادن حق از مال خود برای محرومان</td> <td>۵- طلب علم بر هر مرد وزن مسلمانی واجب است</td> </tr> <tr> <td>و: فرو رفتن نگاه انسان از حیات دنیوی</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	الف: دعوت به علم آموزی	۱- جامعه‌ای عدالت محور	ب: احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او	۲- اعتقاد بر معاد و آخرت	ج: برترین جهاد	۳- اوصاف نماز گزاران	د: رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاہلی	۴- ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت آنها	ه: قراردادن حق از مال خود برای محرومان	۵- طلب علم بر هر مرد وزن مسلمانی واجب است	و: فرو رفتن نگاه انسان از حیات دنیوی				f
الف: دعوت به علم آموزی	۱- جامعه‌ای عدالت محور															
ب: احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او	۲- اعتقاد بر معاد و آخرت															
ج: برترین جهاد	۳- اوصاف نماز گزاران															
د: رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاہلی	۴- ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت آنها															
ه: قراردادن حق از مال خود برای محرومان	۵- طلب علم بر هر مرد وزن مسلمانی واجب است															
و: فرو رفتن نگاه انسان از حیات دنیوی																

کلید سؤالات درس دهم (پایه های استوار)

نام طرح: منصوره جمالی		پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم			ردیف
	۱- معیار سوم _ ولایتمداری یا قبول ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت یا دوستی با حق و دشمنی با باطل ۲- توحید و معاد ۳- تفکر، تعقل و خردورزی و علم آموزی (معیار ششم) ۴- معیار پنجم _ تحکیم بنیان خانواده، احیای مقام و منزلت زن ۵- اصل عدالت		الف
	۱- معیار اسلامی ۲- توحید ۳- عدالت خواهی ۴- مکه ۵- تبعیض های طبقاتی – برابری و مساوات		ب
	۱- تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم ۲- دانش و آموختن ۳- عدالت خواهی - معیار چهارم ۴- مدینه ۵- شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه گویی		ج
	۱) ص ۲) ص ۳) غ ۴) ص ۵) ص		د
	۱- جبهه حق، جبهه ی یکتا پرستان، عدالت خواهان و صالحان است. جبهه باطل، جبهه مشرکان، کافران، ستمگران و مفسدان است. ۲- نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا به علم آموزی و از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جا هل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. ۳- با گرویدن مردم به اسلام، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست آورد حضور زن در جامعه با عفاف و پاکدامنی توأم شد، رابطه زناشویی در چار چوب خانواده و به شکل ازدواج قرار گرفت و استفاده ابزاری از زن لغو شد تا خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی دوستی و مودت گردد و محیط جامعه از فساد و بی بند و باری محفوظ بماند و حریم عفاف و عزت زن حفظ شود. ۴- زن همچون کالایی تلقی می شد و از کمترین حقوق فردی و اجتماعی حتی حق مالکیت برخوردار		ه

	<p>نیود. تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال داشت.</p> <p>۵- نشانه‌هایی بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می‌شد . زندگی شان سرشار از خرافات و جهل بود. شعر می‌سرودند اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت، در میان این مردم فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می‌دانستند.</p>	
	<p>الف: د</p> <p>ب: ۹</p> <p>ج: ۵</p> <p>د: ب</p> <p>ه: الف</p>	۹

سوالات درس یازدهم (عصر شکوفایی)		
ردیف	پروه معارف شوستر	نام طراح: فریده سعدی
بارم	سوالات	پایه: دوازدهم انسانی
	<p>الف</p> <p>«پیام آیات و روایات»</p> <p>۱- پیام آیه شریفه «فاستقِم كما أمرت و من تاب مَعَكَ و لاتطغوا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» را بنویسید.</p> <p>۲- آیه شریفه «أَرَأَيْتُ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ فَذَلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْيَتَيمَ وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ» به کدامیک از ابعاد عدالت در قرآن کریم اشاره دارد؟</p> <p>۳- بنا بر روایتی از پیامبر اکرم(ص): کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتاد که از آتش دوزخ در امان اند باید به چه کسانی بنگرد؟</p> <p>۴- امیرمؤمنان علی(ع) در نهج البلاغه کمال دین داری را چه می‌دانند؟</p> <p>۵- بنا بر فرمایش پیامبر اکرم(ص) برترین جهاد کدام است؟</p>	
	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱- در جامعه‌ای با آن فرهنگ منحط پیامبر(ص) با ..... خود بسیاری از سنت‌های جاهلی را نابود کرد.</p> <p>۲- پس از رسول خدا(ص)..... چشمeh سار همیشه جاری خوبی ها و ارزش ها در جامعه اسلامی شد.</p> <p>۳- برقراری ..... از اهداف رسالت پیامبر(ص) و از مهم ترین معیارهای تمدن اسلامی شمرده می شود.</p> <p>۴- بنابر روایت امام رضا(ع) اگر آموختن دانش با هدف الهی همراه باشد ..... تلقی می شود.</p>	ب

	۵- قرآن کریم تلقی موجود ..... بودن زن را به شدت نفی و با آن مبارزه کرد.											
	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدھید.</p> <p>۱- در چه زمانی بار دیگر برخی از رفتارهای جاھلی نسبت به زن پدیدار شد؟</p> <p>۲- یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی چه بود؟</p> <p>۳- نهج البلاغه امام علی(ع) نشانه چیست؟</p> <p>۴- از نظر امام علی(ع) منزلت عالم و دانشمند چگونه است؟</p> <p>۵- چرا برخی از اعراب پیامبر(ص) را ابتر (بی دنباله) صدا کردند؟</p>	ج										
	<p>درست یا نادرست بودن گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.</p> <p>۱- حضرت فاطمه(ص) وارث و ترویج کننده همه مفاخر پیامبر(ص) و پیامبران بزرگ الهی است.</p> <p>۲- برناردشاو نویسنده انگلیسی می گوید مسیحیت تنها مذهبی است که توانایی تسلط بر حالات گوناگون را دارد.</p> <p>۳- قرآن کریم تفاوت انسان دین دار و بی دین را در رشد و بالندگی علم و فرهنگ می داند.</p> <p>۴- بنا بر حدیث امام رضا(ع) فرشتگان شیفتہ دوستی با مؤمنان هستند و یا با درود و تحیات خویش به آنان تهنیت می گویند.</p>	د										
	<p>به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱- اوضاع اجتماعی و فرهنگی پیش از اسلام را شرح دهید.</p> <p>۲- خاندان پیامبر(ص) که الگوی تمام عیار عفاف و حیا و پوشش اسلامی بودند چه چیزی به مؤمنین آموختند؟</p> <p>۳- موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی نسبت به اروپا و سایر مناطق جهان چگونه بود؟</p> <p>۴- در امور مربوط به بهداشت و سلامت وضع مسلمانان چگونه بود؟</p> <p>۵- چگونه ثمرات علم در تمدن اسلامی مشاهده شد؟</p>	ه										
	<p>کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>الف: جهاد در راه خداست</td> <td>۱- حامی بزرگ پیامبر(ص)،</td> </tr> <tr> <td>ب: حضرت خدیجه علیها سلام</td> <td>۲- عمل و رفتار هماهنگ با علم</td> </tr> <tr> <td>ج: تسبیح و تقدیس پروردگار</td> <td>۳- مذاکره علمی</td> </tr> <tr> <td>د: گواهی به یگانگی خدا و رسالت حضرت محمد(ص)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ه: حضرت فاطمه(س)</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	الف: جهاد در راه خداست	۱- حامی بزرگ پیامبر(ص)،	ب: حضرت خدیجه علیها سلام	۲- عمل و رفتار هماهنگ با علم	ج: تسبیح و تقدیس پروردگار	۳- مذاکره علمی	د: گواهی به یگانگی خدا و رسالت حضرت محمد(ص)		ه: حضرت فاطمه(س)		و
الف: جهاد در راه خداست	۱- حامی بزرگ پیامبر(ص)،											
ب: حضرت خدیجه علیها سلام	۲- عمل و رفتار هماهنگ با علم											
ج: تسبیح و تقدیس پروردگار	۳- مذاکره علمی											
د: گواهی به یگانگی خدا و رسالت حضرت محمد(ص)												
ه: حضرت فاطمه(س)												

کلید سؤالات درس یازدهم (عصر شکوفایی)

نام طراح: فریده سعدی		پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم			ردیف
	<p>۱- پیام آیه: خداوند از پیامبر(ص) می خواهد که نه تنها خودش بلکه جامعه را برای برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی به پایداری و استقامت در راه خدا دعوت کند و به چنین مرحله ای از آمادگی برساند.</p> <p>۲- عدالت اقتصادی</p> <p>۳- به جویندگان علم بنگرد.</p> <p>۴- دانش آموختن و عمل بر مبنای علم است.</p> <p>۵- سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.</p>		الف
	<p>۱- رفتار و عمل ۲- حضرت فاطمه (ص) ۳- عدالت ۴- کار نیک(حسنه) ۵- درجه دوم بودن</p>		ب
	<p>۱- با توسعه سرزمین های اسلامی و شکل گیری حکومت هایی که پیامبر و یاران او را الگو قرار نمی دادند.</p> <p>۲- عدم اختصاص علم به طبقه یا قشر خاص بود.</p> <p>۳- نشان خردورزی و احترام به تفکر و تعقل است.</p> <p>۴- والا اتر از کسی است که با کوشش روزها را به روزه و شب ها را به عبادت سپری کند.</p> <p>۵- زیرا پیامبر (ص) پسری برایش نماند بود و فقط کوچکترین دختر که فاطمه (س) بود برای پیامبر باقی مانده بود.</p>		ج
	<p>۱- صحیح ۲- غلط ۳- غلط ۴- صحیح ۵- غلط</p>		د
	<p>۱- بسیاری از مردم داشتن دختر را ننگ می شمردند در داخل قبایل غارت اموال دزدی و ... رواج داشت کعبه مرکز بت های مختلف شده بود. خارج از شبه جزیره عربستان جهان آن روز آمیزه ای از تهی دستی شلاق خوردن و.... بود در پادشاهی ساسانی حدود یک درصد کل جمعیت آن روز همه چیز را در اختیار داشتند و بقیه چون بر دگان از حقوق اولیه و اساس محروم بودند. امپراطوری روم با استبداد اداره می شد و مسیحیت تحریف شده را دستاویز حکومت خود قرار داده بود.</p> <p>۲- توجه به مقام و منزلت زن به معنی بی بند و باری نگاه ابزاری به او و یا به معنی هوس رانی و متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست.</p> <p>۳- زنان حق مالکیت و کار داشتند و دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت بسیاری از موقوفه های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده اند تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که سابقه نداشت در حالیکه در</p>		۵

	<p>آن عصر و حتی تاہمین دوره های اخیر در اروپا زن را موجود درجه دوم تلقی می کردند.</p> <p>۴- بسیار درخشنان بود. در آن زمان در اروپا هنوز حتی با حمام آشنا نبودند اما مسلمانان دستورات ساده ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه ها (بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان دنیای اسلامی را متحول کرد).</p> <p>۵- تلاش پیامبر اکرم (ص) و پیشوایان دینی سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد به طوری که توجه به اندیشه و تفکر و ارزشمندی علم روز افزون شد و ثمرات آن در تمدن اسلامی مشاهده گردید.</p>	
--	---	--

سؤالات درس دوازدهم (نگاهی به تمدن جدید)

ردیف	پایه: دوازدهم انسانی	نام طراح: خانم پوردنگچی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات		
الف	<p>درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.</p> <p>۱. جدی ترین آسیب فرهنگ مصرف گرایی تغییر الگوی زندگی و دل مشغولی دائمی مردم به کالای متنوع است.</p> <p>۲. با گذشت چند قرن در جوامع غربی پی برند که علم تجربی تنها رمز موفقیت و سعادت ملت-هاست.</p> <p>۳. نابودی طبیعت جزء آثار منفی حوزه عدل و قسط می باشد.</p> <p>۴. وقتی اندیشمندان اروپایی با تمدن اسلامی آشنا شدند با شور و شوق فراوان از ثمرات تمدن اسلامی بهره برداری نمودند.</p>		
ب	<p>عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱. تمدن دوم اروپا به تمدن دوره ..... مشهور است.</p> <p>۲. اگر در تمدن اسلامی زمین امانت الهی در دست انسان بود در این تمدن زمین منبعی ..... است.</p> <p>۳. شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت ..... و ..... فزاینده آنان بود.</p> <p>۴. تمدن سوم اروپا با افول ..... شروع شد و همچنان ادامه دارد.</p>		
ج	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدھید.</p> <p>۱. پایه های اصلی قدرت اقتصادی غرب چگونه به وجود آمد؟</p> <p>۲. آسیب های تمدن جدید در حوزه خانواده را بنویسید. (۳ مورد)</p> <p>۳. نظر ویل دورانت در مورد بهره گیری تمدن جدید از تمدن اسلامی چیست؟</p> <p>۴. آثار مثبت حوزه عدل و قسط را بنویسید. (۲ مورد)</p>		

د

در عبارت زیر گزینه صحیح را مشخص کنید.

الف) چرا کشیشان مسیحی حق ازدواج نداشتند؟

۱) چون آن امری دنیایی و پست تلقی می کردند

۲) چون پس از ازدواج امکانجدايی زن و شوهر وجود نداشت

۳) گزینه ۱ و ۲ صحیح است

۴) زن حق مالکیت نداشت

ب) آئین ها و اعتقادات ساخته کلیسا اروپا را با چه مشکلاتی رو برو کرد؟

۱) فقر و فساد در نظام اداری

۲) عقب ماندگی

۳) گزینه ۱ و ۲ صحیح است

۴) دوگانگی در گفتار و رفتار

ج) کدام گزینه جزء زمینه های پیدایش تمدن جدید است؟

۱) کلیسا و تعالیم تحریف شده

۲) افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان

۳) توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت

۴) ظهور ظلم فرآگیر و پدیده استعمار

د) تمدن دوم اروپا در چه قرنی و با گسترش چه دینی آغاز شد؟

۱) قبل از میلاد مسیح

۲) در قرن چهارم میلادی با گسترش مسیحیت

۳) در قرن های ۶ تا چهارم قبل از میلاد

۴) گزینه ۱ و ۳ صحیح است

کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟

الف) توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت	☐ ۱) حوزه مثبت عدل و قسط
ب) ظهور ظلم فرآگیر و پدیده استعمار	☐ ۲) حوزه منفی عدل و قسط
ج) مشارکت مردم در تشکیل حکومت	☐ ۳) حوزه خانواده
د) بی بند باری جنسی	☐ ۴) آثار مثبت حوزه علم
ر) مصرف زدگی	☐ ۵) آثار منفی حوزه علم

۵

به پرسش های زیر پاسخ کامل بدهید.

۱. با روی آوردن مردم به مسیحیت چه تغییری در اروپا رخ داد؟

۲. اقدام مثبت تمدن جدید در مشارکت مردم چه بود سبب چه نتایجی شد؟

۳. آگاهی به قانون و حقوق در اروپا که با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد چه فوایدی داشت؟

۴. در کلیسا چه آئین هایی سبب سنت شدن ارتباط انسان با خدا شد؟ (توضیح دهید)

۶

کلید سؤالات درس دوازدهم (نگاهی به تمدن جدید)

نام طراح: خانم پوردنگچی		پایه: دوازدهم انسانی		گروه معارف شوستر	
بارم					ردیف
		د) غلط	ج) صحیح	ب) غلط	الف) صحیح
		۲. سرشار از ثروت		۱. قرون وسطی	ب
		۴. قدرت کلیسا		۳. سرمایه داران و نفع طلبی	
	۱. از ثروتی که در دوره استعمار از کشورهای استعمار زده به کشورهای استعمار گر منتقل شد.				ج
	۲. فروپاشی نهاد خانواده- بی بند و باری جنسی- استفاده ابزاری از زنان.				
	۳. ویل دوران بسیاری از هنرها و فنون بر جسته اروپایی همچون معماری، اسلحه سازی را مدیون صنعتگران مسلمان می داند.				
	۴. توجه به قانون- مشارکت مردم در تشکیل حکومت.				
	۲	ج)	۱	ب)	الف)
	۵	ر) مورد ۵	ج) مورد ۳	ب) مورد ۲	۴
	۱. حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود، گام مثبت دیگری بود که تمدن جدید برداشته شد و باعث شد برخی حکومت های استبدادی و موروثی حاکم بر کشورهای اروپایی از صحنه خارج شوند.				و
	۲. با ظهور این تمدن مردم بت پرست اروپا به یک دین الهی معتقد شدند- بت ها و بتخانه ها از بین رفت- اتحاد و یکپارچگی در سرزمین اروپا حاکم شد- بناهای عظیم و باشکوه مذهبی ساخته شد- کتاب هایی در اخلاص، معنویت و فرهنگ نگارش یافت و آثار هنری بزرگی پدید آمد.				
	۳. مردم به حقوق خود مقابل دولت ها و در رابطه با یکدیگر آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آنها سازمان هایی تأسیس کردند حق کارگر، حق کودک، تعلیم و تربیت و... حق مردم در مقابل دولت به رسمیت شناخته شد.				
	۴. اعتراف به گناهان خود در حضور کشیش، آئین دیگری بود که توسط این مبلغین میان مسیحیان رواج یافت برای این کار اتاق ویژه ای در کلیسا ساخته شد که محل اعتراف و توبه کردن بود آنها معتقد بودند که با اعتراف گناهکار توبه کننده آمرزیده می شود، عبارت با خدا به روز معینی در هفته در محل کلیسا در حضور کشیشان اختصاص یافت.				

سؤالات درس سیزدهم (مسئولیت بزرگ ما)

نام طراح: آقای فرزاد حیدری		پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم	سؤالات		ردیف
	<p>الف «پیام آیات و روایات»</p> <p>۱) آیات ذیل مربوط به کدام یک از حوزه‌های تحقق تمدن آرمانی اسلام می‌باشد؟</p> <p>الف: «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» (اعراف، ۱۲۸)</p> <p>ب: «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا» (بقره، ۱۴۳)</p> <p>ج: «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ» (النحل، ۱۲۵)</p> <p>۲) پیام آیه شریفه «وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» (آل عمران، ۱۰۴) را بنویسید.</p> <p>۳) پیام آیه شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُرِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» (انبیاء، ۱۰۵) را بنویسید.</p>		الف
	<p>ب عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>۱) «.....» کانون رشد فضیلتها و پاکیها و محل تربیت نسل‌های خلاق، توانمند و با همت است.</p> <p>۲) پیشرفت علمی، پایه‌های ..... یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود.</p> <p>۳) آن ..... که پیامبر گرامی اسلام در یاران اندک خود به وجود آورد، سبب شد در شهر کوچک مدینه امتنی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند.</p> <p>۴) پیام اسلام، پیامی مطابق با ..... انسانهاست.</p> <p>۵) هر آموزه و حکم آن براساس ..... تنظیم شده است.</p>		ب
	<p>ج به سوالات زیر پاسخ گوته بدهید.</p> <p>۱) برای دستیابی و تحقق تمدن آرمانی اسلام چه اقداماتی لازم است؟ (۲ مورد)</p> <p>۲) برای تحکیم پایه‌های جامعه خود چه اقداماتی راه‌گشا است؟</p> <p>۳) مهمترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان چیست؟</p> <p>۴) سه مورد از مهمترین عوامل استحکام نظام اسلامی را نام ببرید.</p> <p>۵) ایمان و باور به چه شعاری زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محركه‌ای برای پیمودن راه و گذر از گردنده‌های سخت است؟</p>		ج
	<p>د درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.</p> <p>۱) تحقق تمدن آرمانی اسلام، در مقایسه با توان و امکانات موجود و مشکلات پیشرو، یک بلندپروازی به نظر می‌رسد.</p> <p>۲) جهت درک درست واقعیت‌ها و اخذ تصمیم‌های درست تنها شناخت دنیای جدید لازم است و</p>		د

	<p>نیازی به شناخت گذشته نیست.</p> <p>۳) حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، با انجام دستهای از اقدامات فردی یا گروهی پراکنده امکانپذیر نیست، بلکه نیازمند جامعه‌ای مستحکم و توانمند است.</p> <p>۴) اگر بنیان‌های جامعه خود را مستحکم کنیم و نقاط ضعف این جامعه را برطرف کنیم، می‌توانیم به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل شویم و بهترین مبلغ اسلام در جهان باشیم.</p> <p>۵) یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا نمی‌یابد.</p>															
	<p>به سوالات زیر پاسخ تشریحی دهید .</p> <p>۱) تحکیم بنیان خانواده چگونه راه دستیابی و تحقق تمدن آرمانی اسلام را هموار می‌کند؟</p> <p>۲) برای همراه کردن دیگران با خود جهت تحکیم پایه‌های جامعه چه اقداماتی می‌توان انجام داد؟</p> <p>۳) توضیح دهید چگونه می‌توان چهره منطقی و عقلانی دین اسلام را در جامعه جهانی ترسیم نمود؟</p> <p>۴) دو تجربه ما یعنی برپا ساختن نظامی متکی بر آرای مردم و قوانین اسلام و پیروزی در دفاع مقدس چه تاثیر بر افکار دیگر کشورها داشت؟</p> <p>۵) چرا برخی گروه‌ها همواره زیر بار حق و حقیقت نمی‌روند و سد راه حق‌جویی و حق‌پرستی می‌شوند؟</p>	۵														
	<p>کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف) «ما می‌توانیم»</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ب) وجود قوانین کارآمد به نفع بنیان خانواده</td> <td>۱) تقویت توانایی‌های فردی</td> </tr> <tr> <td>ج) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری</td> <td>۲) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهان</td> </tr> <tr> <td>د) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور</td> <td>۳) حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان</td> </tr> <tr> <td>ه) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت</td> <td>۴) تقویت عزت نفس عمومی</td> </tr> <tr> <td>و) مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر</td> <td>۵) تحکیم پایه‌های جامعه خود</td> </tr> <tr> <td>ز) تقویت قدرت رسانه‌ای</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	الف) «ما می‌توانیم»		ب) وجود قوانین کارآمد به نفع بنیان خانواده	۱) تقویت توانایی‌های فردی	ج) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری	۲) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهان	د) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور	۳) حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان	ه) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت	۴) تقویت عزت نفس عمومی	و) مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر	۵) تحکیم پایه‌های جامعه خود	ز) تقویت قدرت رسانه‌ای		۶
الف) «ما می‌توانیم»																
ب) وجود قوانین کارآمد به نفع بنیان خانواده	۱) تقویت توانایی‌های فردی															
ج) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری	۲) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهان															
د) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور	۳) حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان															
ه) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت	۴) تقویت عزت نفس عمومی															
و) مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر	۵) تحکیم پایه‌های جامعه خود															
ز) تقویت قدرت رسانه‌ای																

کلید سوالات درس سیزدهم (مسئولیت بزرگ ما)

نام طراح: آقای فرزاد حیدری	پایه: دوازدهم انسانی	گروه معارف شوستر
بارم		ردیف
	<p>(۱)</p> <p>الف: تقویت توانایی‌های فردی</p> <p>ب: تحکیم پایه‌های جامعه خود</p>	الف

	<p>ج: حضور مؤثر و فعال در جامعهٔ جهانی</p> <p>۲) همراه کردن سایر افراد جامعه با خود برای تحکیم پایه‌های جامعهٔ خود در جهت تحقق تمدن آرمانی اسلام</p> <p>۳) ظهور حضرت مهدی و تشکیل جامعهٔ جهانی توحیدی</p>	
	<p>۱) خانواده</p> <p>۲) استقلال</p> <p>۳) خودباوری</p> <p>۴) فطرت</p> <p>۵) حکمت الهی</p>	ب
	<p>۱) تقویت توانایی‌های فردی ۲. تحکیم بنیان خانواده ۳. تحکیم پایه‌های جامعهٔ خود ۴. حضور مؤثر و فعال در جامعهٔ جهانی</p> <p>۲) شناسایی ضعفها و کمبودها و تلاش در جهت اصلاح آنها ۳. همراه کردن سایر افراد جامعه با خود ۴. تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری ۵. استحکام بخشیدن به نظام اسلامی</p> <p>۶. تقویت عزت نفس عمومی</p> <p>۷) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور</p> <p>۸) استحکام پایه‌های اقتصادی ۹. تلاش برای کاهش فقر ۱۰. توسعه عدالت در همه ابعاد</p> <p>۱۱. تقویت اتحاد ملّی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی ۱۲. عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر</p> <p>۱۳) ایمان و باور به «ما می‌توانیم»</p>	ج
	<p>۱) غ</p> <p>۲) غ</p> <p>۳) ص</p> <p>۴) ص</p> <p>۵) ص</p>	د
	<p>۱) خانواده کانون رشد فضیلتها و پاکیها و محل تربیت نسل های خلق، توانمند و با همت است. تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و جرم و حضور انسانهای بافضیلت و کارآمد میگردد. اگر بنیان خانواده سست شود، فساد و تباہی گسترش می‌یابد و نسلهایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند، مسئولیت‌های اجتماعی را بر عهده میگیرند.</p> <p>۲) تشکیل گروه‌های مطالعاتی خودجوش در میان خویشان و همکلاسان و دوستان صمیمی زیرنظر یک راهنمای با تجربه، تولید محتواهای رسانه‌ای مؤثر درباره تمدن اسلامی و شاخص‌های آن، تقویت</p>	ه

معرفت دینی خود و اطرافیان، حضور آگاهانه و حساب شده در فضای مجازی برای تبلیغ اندیشه درست دینی.

۳) میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد. حق را نمی‌توان با روش‌های نادرست به دیگران رساند. دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. چنین دینی را نمی‌توان با تعصبهای جاھلانه یا با روش‌های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود. ما باید از همان روش‌هایی که خداوند، در قرآن کریم به پیامبر گرامی اش آموزش داده، استفاده کنیم و بهره ببریم.

۴) این دو تجربه، هم اعتقاد مردم دیگر کشورها را به تأثیر ایمان به غیبدر پیروزی و اثرات سازنده حکومت مبتنى بر دین اسلام افزایش داد و هم آنان را نسبت به قدرت‌های استکباری حاکم بر جهان آگاهتر کرد و برای رسیدن به معنویت و عدالت مشتاق‌تر و تشنه‌تر ساخت و این ارزشها را به خواست عمومی بسیاری از ملت‌ها تبدیل کرد.

۵) زیرا گسترش عدالت، منافع آنها را بر هم می‌زند. این گروه‌ها تا همه را تابع خود نکنند و بوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند، آرام نمی‌گیرند. یکی از رسالت‌های اصلی انبیا، مبارزه با ظلم و برقراری عدل در روابط جهانی و گسترش حق و حقیقت بوده است.

	الف) (۴)	و
	ب) -	
	ج) (۵)	
	د) (۳)	
	ه) (۱)	
	و) (۲)	
	ز) -	

«در پناه خداوند همواره موفق باشید.»

گروه معارف شوشتار